

ἐγ ποτὲ πεύται (οὐ τοῖς ξένιαστα, ἀ τυπικόν, οὐ δόξαντο) & circa cuncta, (sicut circa pecunias, & honorem, & iram, & gloriam: nam circa hæc omnia existimantur esse) an non: sed circa aliquid sit definita incontinentia, addubitauerit quispiam. Hæc igitur sunt quæ faciunt dubitationem. At dubitationes soluere necesse est. Primum igitur quæde scientia habita est dubitatio, ita diluenda videatur: nimurum esse absurdum, scientiam habere, & ipsam eiicere, vel intercidere. Eadem de opinione fuerit oratio: nihil siquidem refert, sine opinione an scientia. Nam si vehemens fuerit opinio, quatenus stabilis est, & credulitate inconclusa, à scientia non differt, credendo ita habere ut existimant, si habeant opiniones, sicut Heraclitus Ephesius talem habuit, de quibus opinabatur, opinionem. Alienum vtique nihil incontinenti, siue habeat scientiam, siue opinionem, quam dicimus, flagitium aliquod cōmittere. Est quippe scire duplex: Vnum quidem, habere scientiam. Nam tum demum scire quempiam dicimus eam rem, cuius teneat scientiam. Alterum verò, ipsum exercere scientiam. Incontinentis igitur est, qui honestorum tenet scientiam, sed eam non exercet. Cum igitur hæc non exercebitur scientia, nihil euenerit alienum, committere flagitium ipsum qui teneat scientiam. Est eam quemadmodum in dormientibus. Iste siquidem, cum habeant scientiam, multa tamen in somnis molesta & perpetrat, & perpetiuntur: neque enim scientia tum exercetur. Idem est de incontinenti: euenerit siquidem ut dormienti, non exercere scientiam: & proinde solvitur hoc modo dubitatio. Fuerit siquidem dubitatum, nunquid scientiam incontinentis eiiciat, eave intercidat: quandoquidem vtrunque videbatur absurdum. Ceterum hinc fuerit rursus manifestū, quemadmodum diximus in Analyticis, ex duabus fieri syllogismum propositionibus: earumque primam vniuersalem, secundam, quæ sub illa, particularem: veluti, Scio omnē hominem febricitantem, sanum facere: atq. hio febricitat: scio igitur & hunc sanū facere. Possum igitur aliquid scientia quidem generali scire, quod in particuliari neciā. Post igitur sic quoq. ei qui scietiā habeat, euenerit ut pccet. vt, Hominē omnē febricitantē sanare scio: verū an hic febricitet haud scio. Itidē igitur in incōtinenti, qui habeat scientiam, idē error euenerit. Consergit idem incontinentem in vniuersum